

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manuale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Missa.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- qui habet licentiam à proprio Parocho vnius ex contrahentibus, & ignorat se illam habere, prout ignorat vnus ex contrahentibus, decifum refert *Barbof. loco cit. num. 75.*
- 9 Neque valet, si re vera licentia non est vera. *Congr. conc. 7. Sept. 1620.*
- 10 Neque in ijs, qui per fraudem accedunt ad locum, in quo non sit promulgatum. *Conc. Trid. vt ibi sine Parocho & testibus contrahant. ead. 7. Febr. 1602. 5. Sep. 1626 16. Dec. 1628. apud eum Barbof. loco cit. num. 92.*
- 11 Absentia viri, qui discessit anno 1602. vsq; ad annum 1627. sine noticia, quod superuiuat, non est sufficiens, vt eius vxor transeat ad secundas nuptias. decifum refert *Barbof. ibid. n. 9. in vna Mediol.*
- 12 Parochus benedicens secundas nuptias in casu non permisso, an incurrat suspensionem? Aiunt, *Negant DD. apud Barbof. loco cit. num. 106.*
- 13 Excusat crassa ignorantia. *ibid. 107.*
- 14 Eleemosyna occasione benedictionis recipi debet à Parocho, & non ab alio. *Congr. Rit. 25. 1. Ianuar. 1602.*

Medicus.

- 1 **N**E ultra tertium diem vstet ægrotum inconfessum, sub varijs penis etiã arbitrio Ordinarij. Pius V. A. 1566.
- 2 Ante Doctoratum promittat hoc idem iuratus. *ibid.*
- 3 Vel Ordinarij iuramentum hoc exigant, aliter mederi, & ab ingressu Ecclesiæ arceant. *ibid.*
- 4 De absolutione visitantis contra hoc decretum. *Vide sup. Absolutio num. 37.*
- 5 Intelliguntur prædicta de infirmis in lecto iacentibus ob morbum, non podagra, sed eum, qui de se lectum requirit. *DD. apud Barbof. alleg. 91. num. 4.*
- 6 Bulla Pii V. prædicta quotannis euulgetur. *Prou. 3.*
- 7 Medici hebræi, aut infideles ne adhibeantur; alias negentur sacramenta, & sepultura Ecclesiastica. Gregor. XIII. Anno. 1581. *V. Fidei professio. num. 27.*

Miraculum.

- 1 **T**Ria requiruntur, ad miraculum sit aliquod arduum & difficile, sit in-

solitum; præter ordinem & vires naturæ. *S. Th. 1. parte quest. 105. artic. 7. ad 2.*

- 2 Non potest publicari, seu venerari, vt tale, sine approbatione Ordinarij. *Trid. sess. 25. de inuoc. SS. Vide supra Beatorum cultus. num. 2. & seqq.*
- 3 Falsa miracula prædicantes sunt excommunicati excommunicatione Papali. *Nau. cap. 27. num. 113. excomm. 30.*

Missa.

- 1 **I**N celebratione Missarum tollantur omnia, quæ auaritiam, irreuerentiam, superstitionem sapiunt. *Trident. sess. 22. cap. prop.*
- 2 Mercedum conditiones, pacta, quid pro Missis nouis datur, illiberales eleemosynarum exactiones. *ibidem.*
- 3 Remoueat certus numerus Missarum, & candelarum. *ibid.*
- 4 Ne cui vago, & ignoto sacerdoti celebrare liceat. *sess. 23. cap. 16. neque notorie criminoso. idem vbi supra.*
- 5 Ne admittantur ad celebrandum non approbati. *Prou. 1.*
- 6 Alienæ Diocesis sacerdotes ferant secum dimissorias duobus non ante mensibus datas, si in Prouincia; quatuor, si extra eam in Italia; sex, si extra Italiam. *Prou. 1.*
- 7 Neque in Regularium Ecclesijs sine dimissis iis celebrare permittantur. Decifum referunt *DD. apud Barbof. allegat. 11 num. 8.*
- 8 Neque in Ecclesijs Monialium celebret quis sine licentia Episcopi, sub pena suspensionis. *Prou. 2.*
- 9 Ne cuiquam Missa prima, nisi à peritis instructo, concedatur. *Prouinc. 1.*
- 10 Missæ nouæ conuiuia, ludi, choreæ tollantur. *ibid.*
- 11 Celebrent sacerdotes Missam saltem diebus Dominicis, & festis sollemnioribus. *Trid. sess. 23. cap. 14.*
- 12 Ne detur amplius facultas faciendi plures Missas in die, quacumq; de causa. *Prou. 5.*
- 13 Vbi non est clericus, ne celebretur sine licentia Episcopi. *Prou. 4.*
- 14 Cuicumque capellæ, vbi Missa celebratur, detrahatur aliquid pro clerico, si aliunde non detur; aut ex pluribus capel-

- capellarum redditibus, quantum satis est pro vno clerico. *ibid.*
- 15 Facultas celebrandi detur sine præiudicio Parochialis Ecclesiæ. *ibidem.*
- 16 Non potest Episcopus cogere, capellanum, vt ipsemet celebret, licet, in fundatione disponatur, quod Rector celebret; nam per alium potest. Decisum referunt DD. apud Barbof. *alleg. 24. num. 29.*
- 17 In priuatis domibus, aut extra loca designanda, & visitanda ab Ordinariis ne celebretur. Trident. *loco cit.*
- 18 Non potest Episcopus deputare pro Missa Oratoriū in domo priuata. Paul. V. per litt. Card. Lanceloti 10. Martij 1615. apud Naldum habes litteras. *v. Missa num. 31.*
- 19 Si concedat Papa, adhuc non poterit ibi Missa fieri in Natali Domini, Epiphania, Paschate, Pentecoste, Annuntiatione, Assumptione B. Virg. Festo SS. Petri, & Pauli, & omnium SS. Congr. Rit. 17. Nouembr. 1607. hoc est: in primo die Paschatis, Pentec. &c.
- 20 In Oratorijs confratrum ne Missa celebretur diebus festis ante Missam Parochialem. Cong. Episc. 14. Maii 1585.
- 21 In infirmaria Monialium ne permittatur celebrari Missa. eadem 22. Augusti 1605.
- 22 In Palatio Episcopi, & priuato Oratorio eiusdem potest fieri Missa. Decisum refertur apud Barbof. *allegat. 23. num. 5.*
- 23 Ne semel quidem in hebdomada celebret alibi, qui quotidie alicubi celebrare tenetur, nisi alium substituat. Prouinc. 4.
- 24 Pro Missis ex legato relictis, non assignato loco debet capellanus eligere locum, vt innotescat, an satisfecerit. Congr. Episc. 17. Ianuar. 1594.
- 25 In altari priuilegiato pro certis tantum diebus, si in eos incidat festum duplex de præcepto, non potest dici Missa de Requiem. Congr. Rit. 24. Aprilis 1627.
- 26 Debitis horis fiat Missa. Trident. *loco cit.* & Missæ vespertino tempore non possunt celebrari sub pœna suspensionis perpetuo à diuinis Pius V. Anno 1566.
- 27 In diebus festis, præsentem corpore, potest celebrari Missa solemniter de Requiem. Congr. Rit. 23. Maii 1603.
- 28 Qui Missam ex obligatione beneficii dicendam omiserit, siue is beneficium obrineat, siue sit mercenarius, diebus quidem festis pœnam luat duorum realium; in solemnioribus, quatuor; in ferialibus, vnus. Prouinc. 7.
- 29 Qui Missæ quotidianæ onus habent, si per annum saltem aliud obierint, infirmitate impediti per mensem, Episcopi iudicio, integram elemosynam percipere possunt. *ibid.*
- 30 Si diutius ob infirmitate abstinerint, elemosyna eius temporis careant. *ibid.*
- 31 Ordo Missarum in Ecclesijs statuatur, & feruetur. Prou. 1.
- 32 Potest Episcopus dispensare circa locum, tempus, & horam, iusta de causa, vt cum eo, qui abest ratione studii. Henriq. *lib. 9. cap. 24. §. 4. Barb. alleg. 24. n. 36. Bonac. tom. 6. etc.*
- 33 Anticipata celebratio pro incerto elemosynam oblaturo est prohibita à Paulo V. & Congr. Concil. 15. Nouemb. 1605.
- 34 Anticipata celebratio eius Missæ, quæ die sequenti facienda erat conceditur. DD. apud Barbof. *allegat. 24. numer. 14.*
- 35 Si eligatur persona in fundatione, vt quotidie celebret, non tenetur quotidie, sed titulo honestatis, vel alia iusta causa, semel in hebdomada potest non celebrare. Barbof. *ibidem num. 31.*
- 36 Secus, si dicatur: quotidie ibi celebretur: nam per alium supplere debet. *ibid.*
- 37 Stipendia Missarum statui possunt ab Episcopo. DD. apud Barbof. *ibid. num. 8.*
- 38 Non potest statui, ne sacerdotes accipiant minus, quàm taxatum sit. *ibid. n. 9.*
- 39 Pro stipendio, etiam incongruo, accepto pro Missa, ea dicatur integrè, & non vna pro pluribus stipendijs, sublati omnibus priuilegijs. Congr. Conc. Decreto edito 21. Iunii 1625.*
- 40 Qui cum certa elemosyna suscipit Missam celebrandam, eam ne committat alteri, retenta sibi parte elemosynæ. *ibid.*
- 41 Præscriptio elemosynæ iam acceptæ

- ta pro Missa pendet ab offerente eleemosynam in casu dubio, ab Ordinario, more locorum. ead. Anno 1616. in declarati.
- 42 Prescripta taxa ab Ordinario, totamen dicantur Missæ, quot voluerit offerens eleemosynam, etiam minori dato stipendio. *ibid.*
- 43 Si maior eleemosyna detur ultra taxam, ea tota detur celebranti. *ibid.*
- 44 Testatore non præferente eleemosynam pro certo numero Missarum, quem desiderat, præscribat Ordinarius *ibidem.*
- 45 Qui titulo beneficii, capella, legati, salarii, tenentur celebrare, non potest eadem Missa alteri danti eleemosynam satisfacere. *ibid.*
- 46 Administratores Missarum non possunt retinere partem eleemosynarum, nisi cum Ecclesia nullos habet redditus pro cera, paramentis, &c. subministrandis: & tamen expensis præcisè pro Missa deductis, dicantur totæ Missæ, quot fuerunt ab offerentibus præscriptæ. *ibid.*
- 47 Eleemosynæ quotidianæ ita accipiantur, vt oneribus anterioribus fiat satis, alias rejiciantur. *ibid.* 1625.
- 48 Noua onera in dies ita recipi possunt, vt infra modicum tempus possit satisfieri, nisi consentiat offerens in longiorem dilationem. *ibid.*
- 49 Prohibentur capsulae pro Missis, etiam in Commemoratione omnium fidelium defunctorum, hoc est ad colligendas incertas eleemosynas. *ibid.*
- 50 Et in prædictis comprehenduntur etiã privati Sacerdotes. *ibid.* 1626.
- 51 Onera vero perpetua Missarum à secularibus, & Clero seculari ne recipiantur sine licentia Episcopi in scriptis, *ibid.* 1625.
- 52 Qui non concedat licentiam, nisi constet posse fieri satis oneris nouo perpetuo iuxta morem patrie examinato reddito. *ibid.* 1625.
- 53 Pecuniæ pro iisdem, seu bona stabilia deponantur statim penes idoneam personam, vel Aedem sacram, & inuestiantur, & in eorum alienatione fiat semper mentio oneris perpetui Missarum. *ibid.*
- 54 Depositiõ, & inuestituræ forma prædicta præcipitur sub pœna interdicti eo ipso ab ingressu Ecclesiæ. *ibid.*
- 55 Reductio Missarum, seu moderatio onerum reseruata est Apostolica, sedi. *ibid.*
- 56 Etiam in legato tenui. *ibid.* 1616.
- 57 Si in fundatione datur Episcopo reducendi facultas, ea non est sublata. *ibid.*
- 58 Liber habeatur in vnaquaque Ecclesia, in qua scribantur onera Missarum, & quando fit satis, & à deputato subscribatur singulis diebus. Prou. 1.
- 59 Tertio quoq; mense per idoneos ministros exigatur ratio Missarum. *ibid.*
- 60 Qui carent hoc libro. Rectores aureo nummo mulctentur; qui non scribunt, duodecim solidis. Prouinc. 7.
- 61 In concursu populi, vbi eleemosynæ dantur pro multis Missis, præficiatur, qui colligat, & distribuatur onera cum eleemosynis, & rationem reddat. Prou. 1.
- 62 Aut depositarius, eligatur, qui soluat post onerum satisfactionem. *ibid.*
- 63 Mulctæ, de quibus supra, asseruentur in capsula, & dentur ijs, qui negligentiam suppleant. Prou. 7.
- 64 In qualibet Collegiata, & Plebe constituantur earum exactores. *ibid.*
- V. Altare. num. 28. Clericus. num. 42. 44. Exequiæ Ecclesiasticorum. num. 1. & seqq. Fily. clericorum illegitimi. num. 19. Finitiones Episcopales. num. 11. 20. Hebræi. num. 51. Pestis. n. 10. Protonotary. n. 3. 16. 17. Regularium iura sub Episcopis. n. 29.*

ADDITIO.

- 1 IN eo altari, sub quo, vel sub cuius bradella humata sunt corpora defunctorum, non debet celebrari Missa; donec alio transferantur. Congr. Episcop. 10. Nouembris 1599.
- 2 Ante diem, & horis indebitis celebrare nõ licet, etiam vigore priuilegiorum ante Concil. Trid. concessorum, decisum refert *Lexana in sum. q. Regul. cap. 21. num. 2.*
- 3 Sacerdos alienigena, qui per longum tempus in aliquo loco celebravit, cuius vita, & mores sunt notorij, non est cogendus ostendere litteras commendatitias sui Ordinarij. *Cong. Episc. 26. Ianuar. 1588.*

- 4 Qui quotidie tenetur celebrare, si aegrotet per duos menses, non tenetur per alium satisfacere. *Petr. Nau. de restit. l. 2. cap. 2. num. 210. Et Nald. v. Missa num. 11.*
- 5 Per dies quindecim docet idem *Dia. tract. de celebr. Missa resol. 27.*
- 6 Per octo dies, vel decem. *Barbos. de pot. Episc. alleg. 24. num. 32. cui adhæreo.*
- 7 Non potest satisfieri duabus obligationibus vnica Missa, & cum nouo stipendio; nisi in fundatione cautum sit expressè, quod non teneatur sacrificium applicare. *Nota. expressè: Congr. Conc. 13. July 1630. apud Barbos. de iure Eccl. l. 3. cap. 5. num. 38.*
- 8 Qui habuerit obligationem vnus Missæ in hebdomada cum stipendio legato, & confirmato de octo annis in octo annos, potest demandare alteri celebrationem dictarum Missarum cū cleemosyna consueta iuxta morem regionis, retenta sibi parte dicti stipendii. *ead. 7. Sept. 1630. apud eundem ibidem num. 39.*

Missa ritus.

- 1 Missæ approbatæ pro certis Regularibus non possunt ab aliis dici, nec in eorum Regularium Ecclesiis. *Congr. Rit. 19. Nouemb. 1622.*
- 2 Missa Rosarii concessa est Dominicanis tantum, non aliis. *eadem die 8. Aprilis 1628.*
- 3 Pro ea solet concedi Missa votiuâ communis de B. Virg. *ead. 6. Maii 1623.*
- 4 Missa S. Mariæ de Carmelo solis Carmelitæ conceditur. *ead. 6. Aprilis 1628.*
- 5 Missæ XV. Auxiliatorum, S. Gregorii pro viuus, & pro Defunctis Venetiis, & alibi impressæ, de Patre æterno, sunt omnibus prohibita. *eadem ibid.*
- 6 Non tamen Missæ prohibentur eæ, quæ numero triginta, nomine Sancti Gregorii appellantur, de quibus *Dial. 4. cap. 55. eadem 28. Octobris 1628.*
- 7 Sed & prædictæ nominatim prohibita retineri non possunt, sub pœna inflicta tenenti libros prohibitos. *eadem 3. Aprilis 1628.*
- 8 Capellani Monialium possunt celebrare Missam de Sancto, de quo Moniales recitant Officium; sed cum Missali Romano de communi, si intra Missale Romanum non est de eo Missa propria. *eadem 20. Nouembris 1628.*
- 9 In ipsa Missa ritus, & precès approbatæ tantum adhibeantur. *Trident. sess. 22.*
- 10 Solis Episcopis licet sumere paramenta de Altari. *Congr. Rit. 7. Iulii 1612.*
- 11 Non competit Vicariis Generalibus, vt ad eorum Missam ardeant quatuor candelæ in altari, neque quòd duo illis ministrent cum Cotta, etiam si sint Protonotarii. *eadem Congr. Rit. 7. Augusti 1627.*
- 12 Annulli vsus prohibetur in Missa Protonotariis non participantibus, & doctoribus. *eadem 11. Februar. 1623.*
- 13 Et Canonicis Cathedralium. *eadem 20. Nouembris 1628.*
- 14 Pileoli vsus in Missa non potest concedi, nisi à Papa. *eadem 31. Ianuarii 28. Martii 24. Aprilis 1626.*
- 15 Missam inchoatam nemo repetat. *Prouinc. 1.*
- 16 In oratione, *A cunctis*, nomen S. Michaelis, seu S. Ioannis Baptistæ, si ii sunt Patroni, vel Titulares, ponitur ante Apostolos. *Congr. Rit. 22. Augusti 1620.*
- 17 Oratio iussa à superiore dici, vltra collectas de die, non dicitur in festis primæ classis. *ead. 28. Augusti 1627.*
- 18 Liber Euangelii non debet dari osculandus, nisi Episcopis, Prælati maioribus, & Principibus magnis, non Gubernatoribus, aliisque ministris. *Congr. Episcop. 22. Augusti 1589.*
- 19 Neque Vicario Apostolico. *eadem 28. Augusti 1589.*
- 20 Neque Commendatario, seu illius Procuratori. *Congr. Rit. 17. Sept. 1611.*
- 21 Laico Principi non nisi per Clericum deferatur. *Prou. 4.*
- 22 Cum oblatio fit in Missa, ne detur patena osculanda. *Prou. 1.*
- 23 In Missa fer. 4. temporum occurrentis in die octaua Natiu. B. Virg. præfatio erit ferialis. *Congregat. Rit. 12. Decembris 1626.*
- 24 In Canone, nomine Antistitis nō sunt nominandi superiores Regularium. *ead. 12. Nouemb. 1605.*